

arb05 WERKLOOSHEID IN DE EMU

Voor de totstandkoming van de EMU hadden de EU-landen verschillende mogelijkheden om de werkloosheid te bestrijden:

- 1 De centrale bank kon de rente verlagen.
rente↓ → lenen↑ en sparen↓ → bestedingen↑ → productie↑ → werkgelegenheid↑
- 2 De overheid kon de belastingen verlagen en/of de eigen bestedingen verhogen.
 - belastingen↓ → besteedbaar inkomen↑ → consumptieve bestedingen↑ → productie↑ → werkgelegenheid↑
 - overheidsbestedingen↑ → productie↑ → werkgelegenheid↑
- 3 De centrale bank kon (middels rentebeleid en valuta-interventies) de wisselkoers beïnvloeden.
wisselkoers↓ → export↑ en import↓ → productie↑ → werkgelegenheid↑
- 4 De lonen konden gematigd worden.
loonmatiging → inflatie↓ → concurrentiepositie↑ → export↑ → productie↑ → werkgelegenheid↑

In geval van conjuncturele werkloosheid (onderbesteding) boden de mogelijkheden 1, 2 en 3 een oplossing.

In geval van structurele werkloosheid (te hoge productiekosten) boden de mogelijkheden 3 en 4 een oplossing.

Door deelname aan de EMU hebben de afzonderlijke landen minder instrumenten om de werkloosheid te bestrijden. Nu de mogelijkheden om zelfstandig rentebeleid, begrotingsbeleid en wisselkoersbeleid te voeren zijn weggevallen, is loonmatiging vrijwel de enige manier om (via een betere concurrentiepositie) de werkloosheid te bestrijden.*)

*) Er zijn ook economen die wijzen op eventuele nadelen van loonmatiging:

- koopkracht↓ → consumptieve bestedingen↓ → productie↓ → werkgelegenheid↓
- loonkosten↓ → diepte-investeringen↓ → arbeidsproductiviteit ↓ → kostenvoordelen↓ → technologische voorsprong↓